

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2933, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2018-08-27 Nr. (1.5)2T-624

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Teikiame patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2014“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuris parengtas vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. birželio 1 d. rezoliucija Nr. S-1815, ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. SV-S-752 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1.11 papunktį. Nutarimo projektas buvo patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 3 d. išvadoje Nr. NV-2050 pateiktas pastabas ir 2018 m. rugpjūčio 14 d. tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus.

Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-2014 (toliau – Įstatymo projektas) siūloma nustatyti, kad vykdymo išlaidų dydis negali viršyti 10 procentų nuo išieškomos sumos, tačiau Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gali nustatyti mažesnius įkainius. Įvertinus Įstatymo projektu siūlomą teisinį reguliavimą, taip pat atsižvelgus į kitas teisės aktų nuostatas, susijusias su vykdymo išlaidų dydžių nustatymu, apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarka, išieškojimų statistinę informaciją, siūloma Įstatymo projektui nepritarti dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje nustatyti vykdymo išlaidų apskaičiavimo kriterijai: *vykdymo išlaidos grindžiamos ekonominiais skaičiavimais*, kuriais užtikrinamas antstolio ekonominis nepriklausomumas, skatinamas efektyvus išieškojimas ir atsižvelgiama į veiklos, reikalingos antstolio funkcijoms atlikti, pobūdį ir vertę, vykdymo išlaidų perskirstymą (kryžminį subsidijavimą) tarp skirtingų vykdomo proceso dalyvių, antstolio profesinės veiklos ir civilinės atsakomybės riziką, sąnaudas. Be to, vykdymo išlaidos susideda iš trijų sudedamųjų tikslinę paskirtį turinčių dalių: vykdomosios bylos administravimo išlaidų, kurios būtinos kiekvienoje vykdomojoje byloje privalomiems veiksams atlikti, vykdomosios bylos administravimo papildomų išlaidų, patiriamų atliekant atskirus veiksmus konkrečioje vykdomojoje byloje, ir atlygio antstoliui už įstatymų nustatytų vykdomųjų dokumentų vykdymą. Vykdomosios bylos administravimo išlaidos turi atitikti antstolio ir jo darbuotojų patiriamas sąnaudas (materialines ir laiko) vykdymo veiksams atlikti; atlygis antstoliui turi užtikrinti pagrįstą investicijų grąžą, galimybę sukurti tinkamas klientų aptarnavimo sąlygas ir įdarbinti reikalingos kvalifikacijos darbuotojus. Priėmus Įstatymo projektu siūlomus Antstolių įstatymo 21 straipsnio 6 dalies pakeitimus, pagal kuriuos vykdymo išlaidų dydis negali viršyti 10 procentų nuo išieškomos sumos,

tai prieštarautų Antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir būtų neaišku, kaip turi būti apskaičiuojami konkretūs paminėtų skirtingų rūšių vykdymo išlaidų dydžiai.

2. Vykdymo išlaidomis laikomos ne tik už vykdomųjų dokumentų vykdymą antstoliui tenkančios sumos, bet ir tretiesiems asmenims už vykdymo procese suteiktas paslaugas išmokėtos sumos, pavyzdžiui, pašto, banko paslaugų, turto saugojimo, vertinimo ir kitos. Antstolių įstatymo 21 straipsnio 6 dalyje nustatius, kad vykdymo išlaidos negali viršyti 10 procentų nuo išieškomos sumos, toks teisinis reguliavimas sukurtų situacijas, kai atskirose vykdomosiose bylose iš skolininkų išieškotos vykdymo išlaidos ne tik nepadengs antstolio patirtų sąnaudų, bet išieškotų vykdymo išlaidų nepakaks apmokėti už trečiųjų asmenų šiose vykdomosiose bylose suteiktas paslaugas.

3. Daugumą vykdymo veiksmų antstoliai atlieka savo sąskaita ir sėkmingo išieškojimo atveju išieškotomis vykdymo išlaidomis padengiamos nesėkmingose vykdomosiose bylose antstolio patirtos išlaidos (Antstolių įstatymo 21 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas kryžminio subsidijavimo principas). Atsižvelgiant į tai, kad nedidelių sumų išieškojimas sudaro didelę dalį visų išieškojimų (Antstolių informacinės sistemos duomenimis, 2017 metais antstoliams buvo pateikta vykdyti 100 416 vykdomųjų dokumentų dėl piniginių sumų iki 100 Eur dydžio išieškojimo ir tai sudarė daugiau kaip 40 procentų visų antstoliams pateiktų vykdyti vykdomųjų dokumentų), 10 procentų maksimalių vykdymo išlaidų dydžio nustatymas nekompensuotų antstolio patirtų išlaidų net ir visiškai įvykdytose bylose ir dėl to antstolio veikla taptų nuostolinga.

4. Spręsdama didelių vykdymo išlaidų dydžių problemą, Vyriausybė 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 693 „Dėl Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 19 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ Lietuvos Respublikos Seimui pateikė Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2411, kuriuo atsisakoma privalomo vykdymo išlaidų dydžių, apskaičiavimo ir apmokėjimo tvarkos suderinimo su Lietuvos antstolių rūmais. Šie pakeitimai suteiks galimybę Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija vykdymo išlaidų dydžius nustatyti pagal Antstolių įstatyme įtvirtintus šių dydžių nustatymo kriterijus.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Lietuvos antstolių rūmams, pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto šios institucijos neturėjo.

Dėl Nutarimo projekto taip pat buvo konsultuojamasi su visuomene, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto negauta.

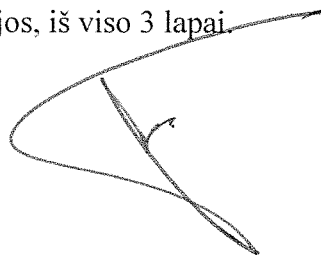
Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių institucijų departamento (direktorė Jolita Sinkevičiūtė, tel. 266 2993, el. p. jolita.sinkeviciute@tm.lt) Teisinės veiklos koordinavimo skyriaus (vedėjas Igor Golubajev, tel. 266 2855, el. p. igor.golubajev@tm.lt) patarėjas Artūras Remeikis, tel. 266 2872, el. p. arturas.remeikis@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 21 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-2014“ projektas, 2 lapai.

2. Institucijų raštų kopijos, iš viso 3 lapai.

Teisingumo ministras

Elvinas Jankevičius